

17-3

Aan

Minister voor APP

nota

Beantwoording Kamervragen Maatoug

Aanleiding

Het lid Maatoug (GroenLinks) heeft op 18 januari 2023 vragen gesteld aan u en de staatssecretaris Financiën over uw reactie op de brief van de LOSR aangaande het mislopen van toeslagen door huishoudens. Met deze nota leggen wij de beantwoording van de Kamervragen ter goedkeuring aan u voor. Deze beantwoording is op 17 maart met u besproken.

Geadviseerd besluit

- Wij adviseren u om akkoord te gaan met bijgevoegde beantwoording (bijlage 1), mede namens de staatssecretaris Fiscaliteit en Belastingdienst en de staatssecretaris Toeslagen en Douane, van de schriftelijke Kamervragen van Maatoug (GroenLinks) en deze ter verzending te ondertekenen. De antwoorden worden gelijktijdig voorgelegd aan beide staatssecretarissen.

Kernpunten

- De Kamervragen gaan in op de problematiek waarbij echtparen (alleenverdieners) met een UWV-uitkering en aanvullende bijstand minder toeslagen ontvangen dan een vergelijkbaar echtpaar met een alleen een bijstandsuitkering. De rechter heeft vorig jaar in een zaak de gemeente Arnhem opgedragen een echtpaar hiervoor te compenseren. De LOSR (sociaal raadslieden) heeft u opgeroepen met een oplossing te komen. U heeft in uw reactie toegezegd de Kamer voor de zomer over een oplossing te informeren.
- U heeft twee sets Kamervragen ontvangen: van het lid Maatoug aan u (verlengde deadline 1 maart; uitstelbrief is verzonden) en van het lid Omtzigt c.s. aan MSZW en u (deadline 26 maart). Beide sets zijn ook gericht aan bewindspersonen bij FIN, wat afstemming vergt voor verzending. Gelijktijdige verzending is wenselijk voor een complete beantwoording, maar vanwege een uitzending van Nieuwsuur op maandag 20 maart is eerdere verzending van de beantwoording aan het lid Maatoug wenselijk, om zo de Kamer als eerste te informeren.
- Het lid Maatoug vraagt, naar aanleiding van uw reactie op de LOSR, naar het uitblijven van een oplossing sinds 2016 en waarom een gerechtelijke uitspraak noodzakelijk is voor vooruitgang. In de beantwoording (zie bijlage 1) bent u kritisch op de rol van de overheid in deze problematiek. U legt uit waarom vorige kabinetten geen oplossing hebben gevonden en

BRIEF ONDERTEKENEN

Datum

17 maart 2023

Onze referentie

Opgesteld door

Tweede contactpersoon

Uiterlijk bij

17 maart 2023

Bijlage(n)

1

dat de CRvB-uitspraak voor u aanleiding is om oplossingen opnieuw te wegen.

- U geeft aan dat er een oplossing komt om huishoudens te compenseren als zij toeslag mislopen doordat zij een aanvullende bijstandsuitkering krijgen. U meldt concrete richtingen, die de afgelopen periode met FIN zijn besproken: via onbelaste algemene bijstand of onbelaste bijzondere bijstand. Ook onderzoeken wij of toeslagenderving in het lopende jaar voorkomen kan worden door onbelaste aanvullende bijstand en of compensatie voor eerdere jaren via onbelaste bijstand mogelijk is. Bovenstaande vergt aanpassing van de huidige wet- en regelgeving.
- Er is nog geen financiële dekking voor eventuele oplossingen met budgettaire gevolgen. Gemeenten hebben al aandacht gevraagd voor de financiering van eventuele oplossingen.
- U legt het verband met niet-gebruik, als een punt van zorg bij deze problematiek en de mogelijke bredere uitstraling. U verwijst niet expliciet naar het aanstaande rapport over niet-gebruik van inkomensondersteunende regelingen, omdat dit rapport later wordt verzonden.
- Het lid Maatoug vraagt ook naar het aantal betrokken mensen. Met de Belastingdienst is afgesproken dat een onderzoek hiernaar geactualiseerd gaat worden; u zegt dit toe. U geeft aan dat de overheid mogelijk niet alle betrokken huishoudens in beeld kan krijgen voor actieve benadering.
- Naast de groep met een aanvullende bijstandsuitkering zien wij een tweede groep alleenverdieners, met een UWV-uitkering op of vlak boven het netto sociaal minimum, die minder toeslagen ontvangen dan een (echt)paar met een volledige bijstandsuitkering. Wij onderzoeken deze groep nu. In de beantwoording licht u het bestaan van deze groep kort toe en geeft u aan hierop terug te komen in de beantwoording aan het lid Omtzigt c.s., die deze groep ook benoemen.

Datum

17 maart 2023

Onze referentie

Toelichting

Problematiek

- De problematiek is ontstaan door verschillende afbouwpaden van de overdraagbare algemene heffingskorting voor de minstverdienende partner in de fiscaliteit (2009-2023) en de dubbele algemene heffingskorting in de berekening van het sociaal minimum (uitkeringsnorm bijstand, Anw, Toeslagenwet) (2012-2035).
- De ombudsman heeft eind 2016 gewezen op de ontstane problematiek. Opeenvolgende kabinetten hebben gezocht naar een oplossing, maar concludeerden dat de onderzochte oplossingsrichtingen ineffectief, te kostbaar of nadelig voor een grote groep mensen waren.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Beantwoording Kamervragen van het lid Maatoug (GroenLinks) over Reactie op brief LOSR over samenloop	Verzenden aan TK	

regelingen en effect
op toeslagen

Datum
17 maart 2023

Onze referentie